

עפ"ג 50852/02 - אריאל ערי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 50852-02-18 יורי נ' מדינת ישראל

לפני: כבוד הנשיא אברהם טל - אב"ד

כבוד השופטת דינה מרשק מרום

כבוד השופטת נאות בקורס

אריאל ערי

המעורער

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

פסק דין

לפנינו ערעור על גזר דין של בית המשפט השלום הראשון לציון מיום 18.1.2018 בת"פ 38063-05-02, אשר נקבע על ידי הורשע, על פי הודהתו, בעבורות של פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, לפי סעיף 117(ב) לחוק מע"מ, ביחס עם סעיף 117(ב)(2) ו- 117(ב)(3) לחוק מע"מ (ריבוי עבירות); שימוש במרמה ערמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה (2 עבירות); הכנת פנקסי חשבונות ורשומות כזבים - לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה (2 עבירות); חזוף המשפייע על עסקאות - לפי סעיף 419 לחוק העונשין, תשל"ג, 1977 (להלן: חוק העונשין). ; שימוש במסמך מזויף - לפי סעיף 420 לחוק העונשין; התחזות לעורך דין - לפי סעיף 97(א) לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א, 1961; מסירת ידיעה כזבת - 8 עבירות לפי סעיף 117(ב)(1), ביחס עם סעיף 117(ב)(2) ו-177(ב)(3) לחוק מע"מ; ניכוי מס תשומות ללא מסמך - 8 עבירות לפי סעיף 117(ב)(1), ביחס עם סעיף 117(ב)(2) ו-177(ב)(3) לחוק מע"מ; מרמה ערמה ותחבולה - 3 עבירות לפי סעיף 117(ב)(1), ביחס עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ; אחריות ניהול פעיל - ריבוי עבירות לפי סעיף 119 לחוק מע"מ; שיבוש הליכי משפט - לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

על המורער נגזרו העונשיהם הבאים:

- א. 50 חודשים מאסר בפועל מיום מעצרו, 17.4.30.
- ב. מאסר על-תנאי בן 9 חודשים, אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירה בה הורשע מסווג פשע.
- ג. מאסר על-תנאי בן 4 חודשים, אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירה בה הורשע מסווג עוון.
- ד. קנס בסך 100,000 ש"ח או שנת מאסר תמורה.

עמוד 1

הערעור מופנה כנגד חומרת העונש בגין כל רכבי הענישה.

3. לפי עובדות כתוב האישום, החל מחודש ינואר 2014 החלה קבוצת אנשים לעסוק בפעולות עברינית שמטרתה הנפקת, הפטת ומסחר בחשבונות פיקטיביות תמורת עמליה.

המערער הצרף לקבוצה בחודש אוקטובר 2015 ועד חודש אוקטובר 2016 פעל להנפקת והפטת 234 חשבונות פיקטיביות בסכום כולל של מעל 146 מיליון ₪, כאשר סכום המעו"מ שקווז בגין היה מעל 21 מיליון ₪.

בנוסף, התזה המערער לעו"ד זייף את חותמותיו כדי לאפשר את רישום החברות שמשו את הקבוצה לצורך הפטת החשבונות.

המערער שיבש הליכי משפט בכך שנמלט מרשות אכיפת החוק, שביקשו לעצור אותו לחקירה, ומסר לחברו קלסר עם חומר רלוונטי להוכחת העבירות כדי שלא יימצא על-ידי החוקרים.

גזר דין של בית משפט קמא:

1. בעת שהמערער הורשע לאחר הודהתו, הוסיף פרטים נוספים, בהסתמכת המאשימה, כדלקמן: "המערער ביצע את הפעולות המוחסנות לו באישום הראשון בהתאם להנחות שקיבל מיעקב שמואל והמערער לא הפיק רווח כלכלי מביצוע העבירות המוחסנות לו באישום הראשון, למעט משכורת חודשית בסך של כ - 6,000 ₪".

2. הערכים המוגנים בשורת העבירות בהן פשע המערער הם גרימת הנזק העיקרי והישיר לקופה הציבורית ולכלכלה המדינה, הפגיעה בערך השוויון הקיים בנטול המס, שצומח מתוך חותם כלל אזרחי המדינה, הפגיעה באמון הציבור במערכות גביה' המיסים בכלל ובמנגנון גביה' מס ערך נוסף בפרט, הפגיעה בתకינותה של כלכלת השוק ובוח' המסחר ובהסתמכות הקיימת שחשבונות מס ערך נוסף מייצגות עסקאות אמת.

3. מתוך הענישה הראיו לכלל הפעולות העבריאניות של המערער בתוך הקבוצה, בהתחשב במשך הזמן, במספר החשבוניות שהונפקו, בהיקפן, נזק הכספי שנגרם לкопת המדינה, בסכום המע"מ שקווז, בחלוקתו של המערער בפעולות העבריאניות, בהסדר שהוצע בין הצדדים, בעקבות הנוספות ולאור עקרון הילימה נע בין 3 ל - 8 שנות מאסר, כמתוך ענישה כולל.
4. העבירות אותן ביצع המערער הן מן החמורים שבספר החוקים המיסוי ובתי-המשפט רואים עבירות אלה בחומרה יתרה נוכח נזק העקיף והישיר לקופה הציבורית ופגיעה הרעה במערכת המיסויית של המדינה.
5. המערער פעל את פעילותו העבריאנית במשך שנה. היה זה דפוס פעולה עבריאנית נמשך ולא מעידה חד-פעמית, כאשר כל חשבונית פיקטיבית שהוצאה מגבשת, בפני עצמה, את יסודות העבירה והוא נעשתה ביודעין ובמחשבה.
6. היקף החשבוניות הכווצות שהונפקו והופצו על-ידי המערער הוא - 146 מיליון ₪ וסכום המס שקווז בגין החשבוניות הכווצות, כולל, נזקה הישיר של המדינה הוא 21 מיליון ₪.
7. המערער היה חלק מחבורה עבריאנית מגובשת, שפעלה תוך שימוש כוחות עבריאנים וחולקת תפkidim. המערער לא הסתפק ברישום החשבוניות והפיצתן, אלא פעל בדרכים אקטיביות נוספת להגשמת הרעיון העברייני, כגון שנרשם כديرקטור בחברות השונות, התבהזה כעורך-דין ובפעולות העבריאניות הושקעו זמן, תכנון ומחשבה.
8. הקלות הרבה ביצוע עבירות אלה מאפשרת להסביר פגיעה כלכלית קשה וחמורה למدينة ולאזוריה וכןם קושי רב בגילוי וחשיפת מבצעי עבירות, באופן המחייב לשימור דגש על השיקול של הרתעת הרבים.
9. אין להקל ראש בمعنى השימוש שאוטם ביצע המערער.
10. יש להביא לקולא את הودאת המערער והיחסכו היקר בזמן שיפוטו.
- המעערער היה הראשון מבני החבורה שבחר להודיע ולא לנצל משפט. הוא לא היה ראש הרשות העבריאנית, לא הגה את הרעיון העברייני ולא נמנה על היוזמים שלה, אלא הטרף למיזם עברייני קיים, שכבר פעל במשך תקופה ארוכה ופועל לפי הוראות שקיבל מראש הקבוצה.
- המעערער אכן פעל ביודעין ותוך שיקול דעת, אך הוא לא גילה יוזמה, לא פעל להרחבת המיזם העברייני, לא גיס קשורים אחרים ולא שיכל את הקשר העברייני.
11. הרוח הכלכלי הישיר של המערער מהפעולות העבריאניות מלמד על מעמדו בחבורה העבריאנית.

להבדיל מרוחו הכלכלי של ראש החבורה, שהוא שיעור של עמלה מסכום החשבוניות הפיקטיביות שהופצו, המערער נהנה משכר חדש של כ - 6,000 ₪, שאינו תלוי במספר והיקף החשבוניות שהופצו.

הנאשמים האחרים היו אלה שגרפו את הכספיים נשוא החשבוניות שקווזו והם קיבלו לכיסם רווחים כספיים ממשיים.

12. אין להקל ראש בגין שגרם המערער למדינה (21 מיליון ₪), אך סכום זה לא התגלה לכיסו, אלא דווקא לכיסיהם של מי שקנו מראש הקבוצה את החשבוניות הכספיות, וקיוזו אותן במסגרת מס התשלומות.

13. המערער אמר לעיד בפרשנה נגד נאשמים אחרים ולמסור עדות אמת.

14. הנאשמים האחרים טרם סיימו את ההליך הפלילי ואין מידיה השוואתי לצורך אחידות הענישה.

15. השיבוש שביצע המערער מצוי בrama הנמוכה והוא כיפר עליו בעצם הודהתו במשטרה, ובכך שהוא עתיד למסור עדות אמת מטעם המאשימה נגד יתר הנאשמים.

16. המערער נעדר עבר פלילי וזה מסרו הראשון כך שאין מדובר למי שמורגן לשחות בכלא.

17. מצבו הרפואי של המערער אינו טוב באופן המכובד על מסרו הראשון.

ואולם, ברע"פ 10699/07 ח'ים קובן נגד מדינת ישראל, תק-על 399(1), נקבע כי עבירות המס הכלכליות הפכו בשנים האחרונות להיות רעה חולה, ומכאן שיש מקום ליתן לכך משקל בענישה מהפן ההרטטטי, כך שלא ניתן לנסיבות אישיות ולמצוקה כלכלית.

18. יש לקבוע את עונשו של המערער בתחום המתחם בצורה מידתית, נוכח חומרת מעשי, ההיקף האדיר של החשבוניות הפיקטיביות שהפייז, הנזק הרב לקופת המדינה, חלקו ומעמדו בחבורה, הודהתו, העבודות שהוסכמו על-ידי המאשימה, העובדה שייעיד כנגד האחרים, מחלתו והעדר עבר פלילי.

nymoki ha-uruvot:

1. ביום"ש קמא טעה בתקופת המאסר ובকנס שהשית על המערער ובמאסר חלף קנס שהשית עליו.

2. המערער לא היה שני בחומרתו לנאמם המרכז, שמואל יעקב, שעמד בראש החבורה אף קיבל את העונש השני בחומרתו אחראי, כשההמשיבה הסכימה בהסדרי טיעון לעונשי מאסר נמוכים יותר מזה של

המערער, עד שנה פחות ממנו, כך שהזר הדין של יתר המעורבים היו נמוכים מזה של המערער.

3. המערער החל לעבוד כמצחיר במשרד עו"ד לא לצורך ביצוע עבירות, אלא הגע לעבודה באופן תמים ורק תוך כדי עבודה נחשף לעבירות והמשיך לבצע אותן.

4. המשכורת החודשית של המערער הייתה 6000 ₪, ללא תגמול נוסף. הרווח של נאשם 1 בפרשה, יעקב שמואל, היה מאה מיליון ₪ לעומת רוחו של המערער שהוא 72 אלף ₪.

המערער נידון ל垦ס גדול מכל מה שהרוויח בעוד יעקב שמואלណן לאחוזה בודד מהרווח שהפיק.

5. המערער ביצع את המotel עליו ופועל לפי הוראותיו של יעקב שמואל. הוא עבד בצדוד לחלק מעוה"ד שעמדו לדין, דבר שגרם לו לחשב כי הדברים שעשויים עורכי הדין אינם כה חמורים.

6. המערער נמצא בדרגה פחותה מהשותפים ותקופת מעורבותו של המערער הייתה שנה מתוך שנתיים של המיזם העברייני, ככלומר, תקופה פחותה באופן יחסית לשאר המעורבים.

המערער לא הקים את המערכת העבריינית אלא הטריף למכונה משומנת וקיימת והוא פועל רק ממחצית הזמן בה פעולה החבורה.

7. בנגדו לכל האחרים המערער נעדר עבר פלילי ומוקומו בתחום הענישה הוא בתחתית המתחם, כפי שטען ב"כ המשיבה בטיעונו לעונש.

8. המערער הודה ראשון בפרשה וניזוק מכך בגין דינו, למרות שב悍ודאותו הוא סלל למשיבה את הדרך להגיע להסדרי טיעון עם שאר המעורבים.

9. המשיבה טענה למתחם ענישה שנע בין 8-6 שנים מסר ואולם היא לא מימה מתחם זה בהסדרי הטיעון שערכה עם האחרים.

10. ביום"ש קמא לא נתן ביתוי לשיקולים לקולא בעניינו של המערער, ובכלל זה מצבו הרפואי, העדר עבר פלילי, חלקו בפרשה, הרוח הכלכלי וכו'.

11. עקרון אחדות הענישה גוצר מtower עקרון השוויון ויש להקל בעונשו של המערער בהתאם לעונשייהם של האחרים.

א. **יעקב שמואל**- היוזם ההוגה והמפעל של התוכנית העבריינית בהיקף של כמיליארד ₪ נידון ל- 7.5 שנות מאסר ו垦ס ע"ס מיליון ₪ או שנות מאסר תמורה.

- ב. **אמיר עבד אל עדי** - היה מפיז של החשבונות, בעל עבר פלילי עשיר, והושטו עליו 40 חודשים מאסר וקנס של 100 אלף ש"ח.
- ג. **גולד כהן** - צירף שני תיקום בגין הפרעה לעובד ציבור ועבירות הונאה בcredits חיוב ונגזרו עליו 46 חודשים מאסר וכן מאסר חרוף של 4 חודשים מאסר.
- ד. **חסן מכאו** - בעל עבר פלילי נדון בהסכם לעונש של 48 חודשים מאסר ולקנס של מאה אלף נק.
- ה. **עו"ד שבתאי טל** - נדון ל-6 חודשים בעבודות שירות.

12. מצבו הכלכלי של המערער קשה והוריו משלמים את הקנס. ככל שלא עולה בידי המערער לשלם את הקנס הוא צפוי לתקופת מאסר כמעט שווה לזה שנגזרה עליו כשל תקופה מאסר חלף קנס אין שחרור מוקדם.

13. המערער הוא צעיר בן 28, רווק ללא ילדים, סובל מדיכאוןות, חרדות, חסר יכולת להתרכז בדברים שנגרמו כתוצאה משחיתו בכלא. כמו כן הוא סובל ממחלת הגאות, נוטל תרופות וקיימת המלצה לטיפול בקנאים רפואי בעניינו.

14. במהלך הדיון בפנינו הציג ב"כ המערער את גזרי הדין של הנאים האחרים בפרשה שהורשו על פי הودאותיהם לאחר שהמעערער העיד נגד חלקם.

לדברי ב"כ המערער, עונשו של המערער שימוש בסיס לעונשים שהוטלו על האחרים למרות שלא היה מס' 2 בחבורה אחראית יעקב שכן הוא, בניגוד לאחרים, לא קיבל את חלקו על פי החשבונות שהפייצ אלא שכר חודשי.

גם הקנס של 100,000 נט שהוטל עליו לא מידתי ביחס לרוחים שהרויחו הנאים האחרים, שנידונו ל垦נות דומים.

באשר לחלקו של המערער בפעילויות החבורה, טען בא כוחו שהמעערער לא גיס עובדים או אנשי קש, לא היה חבר הוצאות ההוגה ולא היה מס' 2 בחומרתו ליעקב שמואל.

תגובה ב"כ המשיבה

1. המערער היה חבר במצבם שבראשו עמד יעקב שמואל והוא קרוב אליו. חלקם של הנאים האחרים היה קטן מחלקו של המערער שכן הם נשכו להפצת החשבונות.
2. הסדר הטיעון עם המערער היה שהtabooה תגביל עצמה לשש שנים מאסר וכן המערער היה צריך לעמוד 6

לקחת בחשבון שיקבל עונש של 50 חודשים מאסר, שהוא עונש מידתי.

3. המערער העיד במשפטם של יעקב שמואל ושל הנאים האחרים, הוכרז עד עין וטען שקיבל את ההסדר רק בגלל עורך דין.
4. המערער הוועד לדין בשלב מאוחר יותר מאשר האחים בغال שنمלה ונתפס חצי שנה לאחר מעצרם של האחים והעלים קלסר ראיות, שלא נמצא עד היום.
5. המערער השתמש בעברו הנקי ובhayuto סטודנט למשפטים כדי להתחזות לעוז'ד ולעשות את המעשים נושא גזר הדין.
6. הקנס שהוטל על המערער איננו גבוה שכן מדובר בעבירות כלכליות והנזק שהسب המערער למدينة הוא נזק עצום של שירותים מאות מיליונים לך. לא ראוי להטיל על המערער קנס בשיעור נמוך מהרווחים שקיבל כתוצאה מעשייו במהלך השנה שבה ביצעו אותם.

דין והכרעה

1. אנו רואים עין עם בית משפט קמא את פגיעתו החמורה של המערער בערכיהם המוגנים עליהם עומד בית משפט קמא בראש גזר הדין, דהיינו, מניעת נזק עקיף ושייר לקופה הציבורית ולכלכלה המדינה, הגנה על ערך השוויון שקיים בנטול המס, הגנה על אמון הציבור במערכת גביית המס בכלל ובמנגנון גביית מע"מ בפרט והגנה על תקינות כלכלית השוק וח"י המסחר אשר מסתמכים על כך שחשיבות מע"מ משליפות עסקאות אמתה.
2. אך גם איננו מקלים ראש בהמלנותו של המערער מאימת הדין במשך חצי שנה ובהעלאמת קלסר מסמכים שאמורים היו להיות ראיות לעבירות נושא גזר הדין, שלא נמצא עד היום.
- כפרה מסויימת למעשה זה יש בעובדה שהumaruer הודה מיד בחקירותו במשטרת והיה הראשון מבין המעורבים בפרשא אשר הודה והפליל אחרים, גם אם לא העיד במשפטיהם, כפי שמסר במשטרת, וכן הוכרז עד עין.
- גם אם מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט קמא הוא נכון, הרי יש בהסדרי הטיעון אליהם הגיעו

ב"כ המאשימה וב"כ הנאשמים האחרים, למעט נאשם 1, לאחר מתן גזר הדין נושא הערעור, ואשר אומצו על ידי בית משפט כאמור במוותבים שונים, שאינם המותב שנותן את גזר הדין נושא הערעור, כדי להשפיע על מיקומו של המערער קרוב יותר לרף התחתון של מתחם העונשה מאשר נקבע על ידי בית משפט כאמור.

.4. גם אם לא היה מדובר במעידה חד פעמיית של המערער, הרי יש בעובדה שהמעערער פעל במסגרת החבורה העברינית, שייעקב שנואל עמד בראשה, במשך שנה, ובניגוד לנאשמים האחרים קיבל שכר חדש של 6,000 ₪ לחודש, כדי להקל עליו לעומת הנאשמים האחרים, גם אם אלה היו מפיצים החשבונות הפיקטיביות, שלא מלאו מעשו של הנאשם הקשורים בהכנות והනפקתן, לא היו מפיצים אותן.

.5. השוואת עונש המאסר לתקופה של 50 חודשים שהוטלה על המערער טרם מתן גזר הדין בעוניינהם של הנאשמים האחרים, שאמצאו הסדרי טיעון שנערכו לגבייהם, מעלה כי גם בהתחשב בשינוי לחומרה בין המערער לבין הנאשמים האחרים בכל הקשור למעשיו של המערער, אך גם מבלתי התעלם בשינוי בנסיבות האישיות של המערער כפי שפורטו בפני בית משפט כאמור ובפנינו, אשר אמנים זכו להתחשבות של בית משפט כאמור, מן הרואין להקל במידה מסוימת בעונש המאסר שהוטל על המערער.

.6. לאור כל השיקולים לקולא ולהומרה ולמתחם העונשה שנקבע על ידי בית משפט כאמור, ובמיוחד לאור עונשי המאסר שהוטלו על הנאשמים האחרים, הגם שחלק מהם הורשע רק בהפרצת החשבונות הפיקטיביות אך חלק מהם צירף תיקים נוספים, אנו מקבלים את הערעור כלפי עונש המאסר ומחייבים כי המערער ירצה 42 חודשים ממאסר החל מיום מעצרו, 30.4.17.

.7. ב"כ המערער עותר גם להקל בגובה הकנס שהוטל על המערער ולהפחית את תקופת המאסר חלף אי תשלום הকנס שכן מצבו הכלכלי הקשה של המערער לא מאפשר לו לעמוד בתשלום הকנס ומשכך יצטרך לרצות תקופת מאסר נוספת של שנה.

.8. איןנו מתעלמים מהעובדה שמדובר בбиוץ עבירות כלכליות אשר אחת הסנקציות הייעילות על מנת להדביר אותו היא הטלת קנסות ממשמעותיים הפוגעים בכיסו של הנאשם ומתבע הדברים כאשר ידו אינה משגת מוטלים על כתפי בני משפחתו, כמו במקרה שבפנינו.

.9. גם אם עונשי המאסר שהוטלו על המעורבים האחרים לאחר מתן גזר הדין נושא הערעור גרמו לנו להפחית ממש תקופת המאסר שהוטלה על המערער, אין בעוני הנסיבות שהוטלו עליהם כדי לגרום להפחית שיעור הकנס שהוטל על המערער, גם בהתחשב במצבו הכלכלי וה רפואי, במצבה הכלכלי של משפחתו ובעובדה שהוא עתיד לרצות עונש מאסר לתקופה לא קצרה.

.10. כל מה שיש בידינו לעשות על מנת לאפשר לערער בעצמו, או בסיעו בני משפחתו, לעמוד בתשלום

הकנס, הוא חולק את תשלום יתרת הקנס שנותרה לתשלום ל-50 תשלום חדשים חודשיים רצופים ושוויים של 1,750 ₪ כל אחד החל מיום 1.1.19 ובכל 1 לחודש עד לפירעון המלא.

לא ישולמו ארבעה תשלום חדשים במועדם, תעמוד כל יתרת הקנס לפירעון מיידי וגביהתו תעבור למרכו
לגביהת קנסות.

לא ישולם הקנס, ירצה המערער 9 חודשים מסר נגד אי תשלוםו.

11. יתר חלק גזר הדין בת"פ 38063-05-17 (בית משפט השלום בראשל"צ) עומד בתקופם.

ניתן היום, יב' אב תשע"ח (24 ביולי 2018) במעמד ב"כ הצדדים והמערער.

אברהם טל, נשיא
אב"ד

דנה מרשק מרום,
שופטת

נאוה בכור, שופטת